

Der er dog flere grunde til, at regeringen ikke kan støtte det fremsatte forslag.

For det første har vi ingen som helst retsligt krav på at få de ønskede garantier eller oplysninger om tilbageholdte. Vi kan kun forhandle inden for de begrænsninger, der følger af folkeretten, og Enhedslistens forslag går ud over disse begrænsninger. Det følger direkte af folkeretten, at Danmark er ansvarlig for de personer, som er i vores varetægt, men ikke for personer, der ikke er eller aldrig har været i dansk varetægt. Vi har ikke et folkeretligt ansvar for de personer, som andre lande tilbageholder. Der er således en klar folkeretlig ansvarsfordeling, og den kan man ikke bare rokke ved. Det vil skabe uklarhed, både i relation til Danmarks forpligtelser og ansvar og i relation til, hvilken stat der har ansvaret. Hverken staterne eller de tilbageholdte har en interesse i en sådan uklarhed.

For det andet er der hensynet til samarbejdet. Danmark kan ikke bare gå ud og kræve garantier fra alle koalitions partnere om, at de nu også har tænkt sig at overholde reglerne. Hvis vi starter med at udvise en sådan mistillid, så er samarbejdet ødelagt på forhånd. Hvordan ville vi ikke selv have det, hvis vi af et andet land blev mødt med et krav om en garanti for overholdelse af Genèvekonventionen og endvidere pålæg om at informere i detaljer om tilbageholdtes videre skæbne?

Sidst, men ikke mindst, vil Enhedslistens forslag medføre, at det bliver nærmest umuligt for os at deltage i fælles internationale operationer, da det i praksis vil være umuligt at indgå sådanne aftaler med alle lande; det gælder særligt i forbindelse med f.eks. en FN-operation, hvor der typisk er rigtig mange bidragsydende lande. Hvis vi stiller sådanne umulige krav, som vores partnere både kan og vil ignorere, så skriver vi os selv ud af operationerne og dermed ud af muligheden for at hjælpe mennesker i nød. Det gælder, som jeg nævnte, f.eks. i forbindelse med en eventuel FN-operation i Darfur.

I Enhedslistens optik kan Danmark kun deltage der, hvis vi indgår aftaler med alle de lande, som måtte deltage. Det siger sig selv, at det er en umulighed. En ekstrem situation kunne være, at vi, hvis Danmark kun deltager med en eller to officerer eller soldater i en operation med f.eks. 15.000 soldater, så ville skulle indgå aftaler og få garantier fra alle de lande, som ville stille med soldaterne.

Enhedslistens beslutningsforslag vil derfor have den modsatte effekt af, hvad hensigten er.

Vi vil i realiteten ikke kunne deltage i fælles operationer med andre lande, heller ikke FN-operationer. Det er ikke til gavn for nogen, og da slet ikke for de lande, vi er ude for at støtte i deres kamp for sikkerhed, demokrati og menneskerettigheder. Samtidig afskriver vi os muligheden for at påvirke vores samarbejdspartnere.

Det betyder på ingen måde, at regeringen ikke erkender, at håndteringen af tilbageholdte i internationale militære operationer er en helt særlig udfordring. Enhedslistens forslag er bare ikke den rigtige løsning. Det, vi kan gøre, og som er centralt for regeringen, er, at danske militære styrker, uanset hvilken konflikttype de er i, overholder alle bestemmelser og principper i folkeretten. Det gælder, hvad enten det er i Irak, Afghanistan eller et tredje land.

Jeg har som minister gjort utrolig meget for at sikre dette. Kort efter jeg tiltrådte, sendte jeg et brev til forsvarschefen i maj 2004 om at skærpe opmærksomheden omkring tilbageholdte personer, herunder i forbindelse med tilsyn. Jeg har tillige i både Irak og Afghanistan tilsikret, at vi har indgået aftaler, som skal sikre, at personer, vi tilbageholder og overdrager til andre, behandles i overensstemmelse med reglerne. Jeg var sågar selv i Afghanistan for at forhandle aftalen på plads med bl.a. præsident Karzai.

I forbindelse med planlægning af operationer indgår spørgsmål om overholdelse af de internationale regler altid i overvejelserne. Danske soldater får før udsendelsen uddannelse i humanitær folkeret, og soldaterne har skriftlig instruks for retningslinjer for magtanvendelse og rapportering. Danske soldater, som er vidner til overfald på sagesløse, er instrueret i at gribe ind og rapportere om hændelserne. Modtager vi sådanne rapporter, reagerer vi i forhold til det pågældende land eller myndighed. Forsvaret har endvidere udgivet en intern bestemmelse, der indskærper forbuddet mod tortur.

Kl. 17.30

Jeg skal ligeledes henlede opmærksomheden på, at vi lægger stor vægt på, at uddannelse i overholdelse af den humanitære folkeret og menneskerettighederne er et integreret element, når Danmark uddanner udenlandske soldater og sikkerhedsstyrker, som det f.eks. er sket i Irak.

Det er nogle af de eksempler på, hvad vi gør, og vi gør, hvad der er muligt for at sikre, at personer, der tilbageholdes under operationer, hvor danske styrker medvirker, bliver behandlet i overensstemmelse med reglerne.